WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 236.. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го ЖОВТНЯ 1949. No. 236. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 11, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America — FIVE CENTS Elsewhere

ЄНКІ ВІДНЕСЛИ ПЕРЕМОГУ В СВІТОВІЙ СЕРІЇ БЕЙЗБОЛУ

Ню Йорк, 9 жовтня. — Нюйорська дружина Єнків, з організації Амерікен Ліґ, піднесла перемогу над своїми противниками, Даджерами з Бруклина, які представляли організацію Нешенел Ліґ, у світовій серії гри в Бейзбол. Із сьоми наперед передбачених серій гри Єнкі виграли, чотири а Даджери одну. Кінцевих змагів було пять, а з того два в нюйорськім Стадіюм Єнків, а три в бруклинськім майдані Ебетс Філд у неділю ввечір у приявності 33,711 видців, між якими був губернатор стейту Тамес Е. Дюї і посадник міста Ню Йорку Вилієм О'Двайер. Є це дванадцята перемога Єнків у світових серіях від початку таких гор, а третя над Даджерами впродовж останнього десятиріччя. Остання рунда гри відбулася при яснім світлі рефлекторів, щоб дати всяку нагоді обом сторонам використати кожний рух. Напруження між прихильниками обох дружин було таке велике, що один прихильник Даджерів поповнив самогубство після програ своїх любимців.

ЗАЗИВ ДО ПРИМИРЯ В ДЕПАРТАМЕНТІ ОБОРОНИ.

Вашинґтон.—Сен. Там Конналі з Тексас, предсідник комісії закордонних справ, остеріг, що прилюдний спір між поодинокими ділянками в департаменті оборони може ослабити становище Америки в міжнародній політиці у самім критичнім моменті світової історії. Конналі дбайливо уникав згадки про одну сторону в спорі, щоб не виказати своєї прихильности в один чи другий бік, одначе пригадував усім, що спір спиняє працю уряду у його змаганні до втримання світового миру. — Міжтим комісія збройних сил палати репрезентантів приготовилася до другого тижня переслухань закидів департаменту фльоти на адресу департаменту повітряних сил, за привлащування собі головної ролі в обороні нації. Адмірал Артур В. Радфорд вийшов з закидом, що видаток на бомбардувальники Бі-36 є витратою гроша у висоті цілого більйона долярів. Він каже, що видаток зроблено без належної інформації від командантів воєнної фльоти. При цій нагоді адмірал називав по імені високих офіцирів, які на його думку, допустилися цього промаху.

СПЕКА В НЮ ЙОРКУ, СНІГ У ВАЙОМИНҐ.

Індіянське Літо в околиці Ню Йорку принесло з собою 84 ступнів теплоти Фаренгайта. У неділю багато людей виїхали над море, а в міських парках запанував весняний настрій. — Телеґрами з Шікаґо звідомляють, що в околиці Скалистих Гір паде сніг, глибини 14 цалів, а справжня сніговія дошкульно вдарила стейти Вайоминґ і західну частину Колорада. У середнє-західних стейтах впали дощі, які спричинили вилив води на півдні в околиці Гюстон, у стейті Тексас.

ДОЛЕС І ЛІМЕН ПРО РЕЄСТРАЦІЮ ДО ВИБОРІВ.

Ню Йорк. — Оба кандидати на становище федерального сенатора з стейту Ню Йорку, Джан Фостер Долес і Герберт Г. Лімен, видали зазив до виборців, щоб вони зареєструвалися до голосування цього тижня. У місті Ню Йорку відбувається реєстрація кожного дня від год. 5 до 10.30 ввечір, а в суботу від 7 год. ранку до 10.30 ввечір.

ОБОРОНА БОЛЬШЕВИКІВ В ОБОРОНІ СВОБОДИ.

Ню Йорку. — Від пятниці минулого тижня адвокати членів американського комуністичного Політбюра, які попали під суд за конспірацію, у своїх промовах виславляють підсудних як борців за свободу і домагаються від лави присяжних суддів звільнення від вини й кари. Адвокати ще наводять і правничі аргументи, закидуючи прокураторові, що він не перевів доказів на поставлені твердження. Федеральний суддя, Гаролд Р. Медіна, який проводить у процесі, прискорює кінець поступування й заряджує коротші перерви на обід та пробує спинити адвокатів оборони від уживання різних правничих штучок. Дальші промови будуть виголошувані навіть у середу, тобто підчас Дня Колумба, який вважається стейтовим святом. Надіються, що судді вдасться передати справу до вирішення присяжним суддям у четвер.

НОВИЙ БИЛ В СПРАВІ ДІ ПІ МОЖЕ ПРОДОВЖИТИ НАРАДИ КОНҐРЕСУ.

Вашингтон. — Сенатор Пат МкКарран, який виїхав до Европи для студій над можливістю поширення теперішнього іміграційного закону на свіжих втікачів, прислав телеграму до сенатської правничої комісії, що вже теперішній закон є предметом використування небажаних осіб для іміґрації в Злучені Держави. Він дораджує, щоб сенатська комісія не уступала перед тиском уряду і щоб не дозволила на ухвалення нового закону в теперішній сесії. Демократичні провідники конґресу одначе поставили справу рубом і пробують усіми силами перепхати законопроскт в сенаті, бо він уже прийнятий давно в нижчій палаті. Після несподіваної смерти сен. Берта М. Милера з Айдаго, який в комісії побивався за негайне ухвалення билу в сенаті, справа погіршилася й тепер провідники шукають інших способів для прискорення акції. Загально панує переконання, що це продовжить ще дальше теперішню сесію конґресу.

ЗАПОВІДАЮТЬ СЕЗОН В МЕТРОПОЛИТЕН ОПЕРІ.

Ню Йорк. — Останній оперовий сезон під дирекцією Едварда Джансона почнеться 21 листопада виставою опери Ричарда Штравса „Дер Розенкавалір". На сезон заанґажовано девять нових співаків й співачок, між ними шість з Европи. Прийнято теж одного кондуктора, Джонела Перлея, родом з Румунії. Це звісний композитор.

ДОПУСКАЮТЬ ЖІНОК НА ПРАВНИЧІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ.

Кембридж, Масс. — У перше в історії Гарвардського університету, якому минає 132 років, допущено на студії у правничому виділі жінок. Перші студентки почнуть науку щойно найближчої осені, як це оприлюднює декан Ервин Н. Ґрісволд. Він надіється тільки малої кількости зголошень, бо дозволено тільки пять відсотків жінок на загальне число студентів права.

СТВОРЕНО ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ-УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

136 ДЕЛЕГАТІВ НА УСТАНОВЧИХ ЗБОРАХ; Д. ГАЛИЧИН ВИБРАНИЙ ГОЛОВОЮ НОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

В неділю, дня 9-го жовтня, відбулися в Ню Йорку, в залі Українського Демократичного Клюбу в год. 2-гій після полудня, Установчі Збори організації бувших вояків Українських Армій, що перебувають на терені Злучених Держав. Збори були скликані окремим Організаційним Комітетом і у їх висліді створено нову організацію з офіціяльною назвою: Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці. Організація об'єднуватиме вояків всіх Українських Армій та боєвих формацій, що боролися за Самостійну Соборну Українську Державу.

Установчі Збори відкрив ген. Олександер Загродський, вітаючи приявних товаришів зброї. Хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять поляглих. Виголошено або прочитано привіти від українських політичних, церковних та громадських і військових організацій з Европи і Америки та Канади. Предсідником зборів вибрано Дмитра Галичина, який попросив до Почесної Президії генералів Павла Шандрука і Олександра Загродського. Секретарювали Володимир Кобзяр і Йоахим Вишневецький. Програмову доповідь виголосив ген. О. Загродський а звіт Організаційного Комітету склали: д-р Володимир Калина, секретар та Іван Паливода, касіер. До поодиноких Комісій входили: Статутова: д-р Володимир Калина, д-р Ілля Карапінка та Іван Паливода; Резолюційна: д-р Лука Мишуга, Іван Кедрин-Рудницький, Лев Лепкий, д-р Тиміш Олесіюк, Євген Стахів та адв. Ярослав Гриневич; Виборча: д-р Вінкент Шандор, Богдан Барвінський, Іван Поритко, Йоахим Вишневецький, д-р Володимир Ґалан, пп. Гнатів, Реутів, Дацько та Степан Ріпецький. Мандатна Комісія ствердила приявність на залі 136 делегатів. Після дискусії прийнято Статут Об'єднання, до першої Управи якого вибрано: Дмитро Галичин, голова; Сергій Єфремов і Константин Реутів, заступники голови; д-р Володимир Калина, секретар; Йоахим Вишневецький, касіер; Микола Рибачук, організаційний референт і інж. Дмитренко, його заступник; Іван Поритко, господарський референт і Ф. Федоренко його заступник; Дмитро Бакум, суспільний референт та п. Діденко, культ.-освітний референт. До Контрольної Комії вибрані: ген. Олександер Загродський, Лисюк Каленик, Михайло Ліщинський, Іван Зарицький та д-р Тиміш Олесіюк. Організаційний Суд: ген. Павло Шандрук, Євстахій Котик, Іван Дубенець, Степан Ріпецький та д-р Ілія Карапінка. Збори ухвалили одноголосно запропоновані Резолюційною Комісією резолюції. В рямках резолцій ухвалено і вислано таку телеграму до президента Трумана:

„Загальні Збори кол. українських військовиків, що опинились на землі Вашингтона, пересилають на Ваші руки, Пане Президенте, подяку американському нродові та його урядові за вможливлення ім приїзду до цієї вільної країни, де вони мають змогу далі працювати для здійснення наших демократичних ідеалів. Ми переїхали в Америку в такій хвилині, коли вже і ця найбільша в світі демократична потуга загрожена московсько-большевицьким імперіялізмом і советською агресією, якої першою жертвою впала Українська Народна Республіка. Ми, б. українські вояки, були першими, що поставили опір большевицькому імперіялізмові і тоталітаризмові й досі український нарід не припинив своєї збройної боротьби, яка розпочалась у 1917 році та якої виявом сьогодні є геройська боротьба Української Повстанської Армії."

Після корткої кінцевої промови нововибраного голови Д. Галичина, збори закінчено відспіванням українського національного гимну.

КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ ЛИТОВЦІВ

Ню Йорк. — литовсько-Американська Рада оприлюднює, що Конґрес Американських Литовців відбудеться в готелю Ню Йоркер в днях 4-5-6 листопаду. Рада звернулася до американського уряду з проханням вплинути на Об'єднані Держави, щоб вони зажадали від Советів забрати свої війська з Литви, Латвії, Естонії й інших країн,

ЗДА БУДУЮТЬ ШЛЯХИ НА ЕКВАДОР

Вашингтон. — Панамериканський Шлях, яки в майбутності зблизить всі південно-американські республики з Північною Америкою, дістав уже відповідні кредити з Злучених Держав на прокладання своєї частини в Еквадорі, понижче республики Кольомбії. Шлях має йти з прикордонної місцевости Тулькан, через столицю Кіто і на південь до місцевости Льоха. Звідти поверне на північний захід до надморської пристані Мачаля. Попри морський берег Панамериканський Шлях піде на південь до республики Перу.

ОБНИЖЕННЯ МИТНОЇ ТАРИФИ МІЖ ЗДА Й КАНАДОЮ

Вашингтон. — Між американським урядом і канадським прийшло до порозуміння в справі значного обниження митної тарифи між обома державами. Подробиці будуть проголошені незабаром. Умова причиниться до дальшого економічного зближення обох країн,

Водночас уряд оприлюднив оповістку про заключення умови з 3 іншими державами в справі знижки тарифи. Концесії зроблено при ввозі таких товарів, як хемікалії, лікарства, ростинні олії, порцеляна й шкло, вироби з каміння й заліза, деревляна маса для виробу паперу, цукор і молясса, молочні продукти й деякі овочеві, а передусім на краски для фарбування шкіри.

ІНАВҐУРАЦІЙНА ВИСТАВА ТЕАТРУ-СТУДІЇ Й. ГІРНЯКА В НЮ ЙОРКУ

ВЕЛИКИЙ УСПІХ П'ЄСИ „МАТИ І Я", У ВИПОВНЕНІЙ ЗАЛІ; СОТНІ ЛЮДЕЙ ВЕРНУЛИСЬ З БРАКУ МІСЦЯ.

Ню Йорк, 10. жовтня. — Новостворена, зглядно перевезена з европейської скитальщини Театр-Студія під мистецьким керівництвом Йосипа Гірняка, дала вчора, в неділю, 9. жовтня, з великим успіхом свою інавґураційну виставу: п'єсу „Мати і я" Ю. Кивнича та І. Кошелівця, приготовану за мотивами Миколи Хвильового. Скромна заля св. Юра при 6-тій вулиці аж ніяк не могла помістити всеї публіки і кілька соток людей відійшли, не одержавши білетів вступу. Постава п'єси була ділом Йосипа Гірняка, під режисурою його дружини, Олімпії Добровольської Сценічне оформлення приготовив Володимир Лисняк. В поодиноких ролях виступили: Олімпія Добровольська, Йосип Гірняк, Микола Василик, Володимир Змій, Іван Колосів Володимир Лисняк, Микола Понеділок та інші. Знамениті вияснення до п'єси дав на початку вистави д-р М. Шлемкевич. Не зважаючи на глибокі філософічно-психологічні проблеми п'єси, вона була виставлена і відіграна з такою досконалістю, що від початку до кінця держала глядачів в найбільшому напруженні. Це була справді велика драма відіграна великими професійними артистами. Високим артизмом в грі визначались зокрема Олімпія Добровольська в ролі матері, Йосип Гірняк в ролі сина Андрія, Вилодимир Лисняк в ролі д-ра Тагабата, Микола Понеділок в ролі дегенерата, як теж всі інші. Виступ Театру-Студії у відносно примітивних обставинах давав тільки уявлення, чого міг би довершити цей театральний ансамбль, якщоб мав до розпорядження всі ці матеріяльні і технічні засоби, які належать до модерного театру. Вчорашній виступ цего нового на цій землі Театру матиме без сумніву переломове значення для розвитку українського театрального мистецтва на цій землі, подібно як його матиме теж „Батурин", виставлений з кінцем вересня Українським Театром під мистецьким проводом Володимира Блавацького у Филаделфії. Приглядаючись вчорашньому виступові Театру-Студії Й. Гірняка, приходиться на думку, що для такого театрального ансамблю справді було б варта побудувати теж репрезентативний будинок Українського Театру в Америці.

ПОМЕР ГІТЛЄРІВСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ГАЛИЧИНИ.

З Риму прийшла вістка, що там помер Отто Вехтер, який в роках 1942-44 був німецьким губернатором Галичини. Вехтер, син австрійського генерала і високий достойник формації СС, скривався під прибраним прізвищем в Римі.

ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ СОВЕТСЬКОЇ „ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ" В НІМЕЧЧИНІ

СОВЄТИ СКОРОЧУЮТЬ КОНТРОЛЮ В БЕРЛІНІ; ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ДЛЯ МАРІОНЕТКОВОЇ ДЕРЖАВИ.

Берлін, 10 жотня. — Минулої п'ятниці, 7-го жовтня, створена Совєтами німецька „народна рада" проголосила себе парляментом, ввела в життя ухвалену вже раніше „конституцію", проголошуючи рівночасно східно-німецьку маріонеткову державу, з офіціяльною назвою німецької демократичної республіки". Комуністичний провідник Ґротевогль був іменований канцлером (премієром), а Йоганнес Дікман був призначений предсідником „народного парляменту". Проголошений комуністичний уряд матиме характер тимчасового, аж до загальних виборів, що мали б відбутися в дні 15-го жовтня 1950 року. Злучені Держави і Британія рівночасно звернулися до французького уряду з пропозицією включити західні сектори Берліна до західно-німецької федеративної республіки. В совєтському комунікаті про створення „демократичної республіки" в Сх. Німеччині нічого не говориться про долю східного сектора Берліна, але в поінформованих колах вважають, що Совєти під цим оглядом чекають насамперед на акцію Заходу. Два дні після проголошення східно-німецької держави, Совєти почали ліквідувати свої контрольні станиці в Берліні, включно з Командатурою. В західних колах вважають, що це є початком нової совєтської кампанії, щоб позбутися західних союзників з Берліна. Як Совєти відкличуть свою адміністрацію, тоді комуністи почнуть домагатися того самого від західних аліянтів. Допускається теж можливість нової совєтської бльокади міста. В своїх закордонно-політичних обіцянках німцям Совєти дають німецьким комуністам аж такий великий „привілей", як повноправна приналежність до Комінформу. Звертається увагу на невдоволення совєтських військових кол з цілої політичної комедії політичних комісарів.

В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ВИЯВЛЕНО „НАЙБІЛЬШУ ЗМОВУ" ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Прага, 10 жовтня. — З поінформованих джерел тут заявляють, що остання хвиля масових арештів в Чехословаччині стоїть у зв'язку з новою і досі „найбільшою змовою" проти теперішнього комуністичного режиму від часу захоплення ним влади. В самій тільки Празі мали заарештувати около 7,000 осіб, переважно адвокатів, лікарів, купців та інших професій. Арешти продовжуються в цілій країні. Вже тепер заповідається, що в „змову" мала бути вмішана теж „американська розвідка".

УСПІШНЕ ЗАКІНЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Женева, 10 жовтня. — Представники 31 країн з усіх континентів закінчили успішно свою кількамісячну конференцію в Аннесі, Франція, в справі скасування цілого ряду обмежень світової торгівлі. Виготовлено в тій справі окремий протокол, що вже сьогодні є до підпису в Об'єднаних Націях в Ню Йорку для всіх заінтересованих. Договір передбачує скасування обмежень на около 7% світової торгівлі, охоплюючи цим около 80% світового купецтва. Вважається, що новий договір матиме рішальне значення для дальшого поліпшення світової торгівлі, а з цим і життєвих стандартів в поодиноких країнах, що не залишиться без корисного впливу і на міжнародні політичні стосунки. Між договірними країнами немає Совєтського Союзу ані його сателітів.

КОНСЕРВАТИСТИ ПЕРЕМОГЛИ У ВИБОРАХ В АВСТРІЇ.

Відень, 10 жовтня. — Консервативна Народна Партія канцлера Леопольда Фіґля віднесла у вчорашніх виборах в Австрії рішальну перемогу, здобуваючи — як виходить з тимчасового обраховання голосів — поверх 50% голосів. На другому місці є соціялісти, що здобули поверх 30% голосів, а на третьому є Ліґа незалежних з поверх 12% голосів. Ці останні мали б включати теж бувших націстів. Комуністи зі своїм „лівим бльоком" є на четвертому місці. Тим самим, Австрія виказує дальший сильний зворот на право, з безсумнівною перевагою консервативних ліберадів. Ствeрджується велику кількість учасників в голосуванні, около 95% всіх управнених. Консервативна партія завдячує свою перемогу у великій мірі дальшій компромітації большевизму і частинно теж соціялізму в цій країні. Під час кампанії ця партія „воювала" на два фронти, бо проти лівих комуністичних екстремістів та проти нео-націстів, зорганізованих в „незалежній" партії.

ЖІЛЬ МОШ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ.

Париж, 10 жовтня. — Після відставки уряду премієра Кеїля, урядова кріза у Франції продовжується. Президент Оріол, прийнявши резигнацію дотеперішнього уряду, що вдержався найдовше після війни, бо поверх один рік, доручив дотеперішньому міністрові внутрішніх справ, Жільові Мошові, переговорити з представниками поодиноких партій можливості створення нового коаліційного уряду та приготовити нову урядову програму, що мала б бути представлена Національній Асамблеї. Мош негайно почав підготовку нового уряду, але в поінформованих колах не вважають, щоби йому пощастило в скорому часі перемогти крізу. Як довго не буде створений новий уряд, Франція не зможе винести рішень у важливих міжнародних справ, до яких в останньому долучилася теж американсько-британська пропозиція в справі прилучення західних секторів Берліна до західно-німецької республіки.

ВИБОРИ В НОРВЕҐІЇ.

Ослъо, Норвегія, 10 жовтня. — Сьогодні відбуваються в цій країні звичайні загальні вибори до парляменту. Всі погоджуються з думкою, що в цих виборах найбільшу поразку віднесуть комуністи, не зважаючи на всю демагогію їх передвиборчої кампанії. Досі комуністи мали в парляменті 11 послів на всіх 150. Найбільші вигляди на перемогу має урядова лейбуристська партія.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число в понеділок (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

А ЯК З НАРОДАМИ?

Західний світ пильно слідкує за боротьбою Сталіна з Тітом, не скриваючи бажання, щоб настала якнайглибша прірва між тими комуністичними божками. Дехто вже навіть витягнув з цеї боротьби далекосяглі заключення і говорить про два комунізми, „національний" та „інтернаціональний", забуваючи, що комунізм на ділі є одинаковий, як у Тіта, так і в Сталіна. Якраз на це звертає увагу Богдан Радіста. Його особливо болить — і це дуже важне — що західні демократії не журяться долею народів Югославії, сербів, хорватів та словінців, ні їхніми теперішніми терпіннями, ні тим, що їх далі жде. Вони тільки раді б знати, хто переможе: Тіто чи Сталін? Для них, каже Радіста, вигідніше, щоб переміг Тіто та щоб заіснував розкол у „совєтській родині". Але чи буде з цього яка користь народам, що є під комуністичним режимом Тіта?

Тіто, пише Радіста, заціавлений у своїй владі й в своїй інтерпретації комунізму. Знов для Сталіна найважніше, щоби покарати бунтівника, що посмів не послухати кремлівського приказу навіть у такому випадку, коли знав, що буде певно зліквідований. Тіто не є ніяким „націоналістом", себто таким, що дійсно дбає про права своєї нації, каже Радіста. Тіто та його окруження далі мріють про „Матір Росію", як це співається у пісні, автором якої є один з комуністів, що знаходиться в найближчім окруженні Тіта. Ніхто з них не реагував, коли в 1945 році московський наставник у Беграді сказав народам Югославії таке: „Якщо хорвати і серби не приймуть комунізму, ми легко можемо спровадити на їхні землі китайців і вони виконають роботу, яка нам потрібна, а хорвати і серби підуть на Сибір, чи в інші країни Азії". Радіста переконаний, що навіть сам Тіто не розуміє, що такі слова означають. Він навіть не завдає собі труду, щоб такі речі розуміти, бо він дбає за владу, а не за нарід, а до того „його і нарід розмежовує ріка крови". Щодо терору немає різниці між Сталіном і Тітом. Скорше чи пізніше, Тіто буде Сталіном зліквідований, думає Радіста. Врятувати могла б його тільки справжня кооперація з демократичними елементами та ліквідація про-російських комуністів в партії й державній кермі, але це з різних причин неможливе. Чорні хмари нависли над народами Югославії, а розвіяти їх могла б, на думку Радісти, тільки „радикальна інтервенція".

Навели ми ці думки знавця югославських відносин, бо в них багато такої гіркої правди, які зазнає від десятків років підсовєтська Україна. Демократичні потуги досі дуже мало цікавились долею десятків мільйонів людей, що їх Кремль вигубив в Україні, розстрілами, масовим голодом і масовим виселенням. Москва щойно недавно грозила сербам і хорватам виселенням до Азії й спровадженням з Азії китайців до Югославії, а в Україні ці речі практикуються уже від довгих років. Захід про це знає. Він навіть застановляється над законами проти народовбивства, але яке це далеке від заради страшній дійсності! Це фатальна помилка західних демократій, що вони, захищаючи себе проти совєтської агресії, так мало звертають увагу на підбиті й гноблені Москвою народи, на їх терпіння та їхню боротьбу. Це й причина, чому ще й досі нема в Англії чи Америці в міродатних колах належного розуміння ваги боротьби українського народу за незалежність. Вагу боротьби в Греції розуміють, але значення навіть такого геройського пориву, як Української Постанчої Армії, ще й досі не доцінюють. Так бодай виглядає, коли судити по ділах.

Коли Росія буде готова до війни?

Бернард Барук, оприлюднюючи свій зазив до постійної мобілізації всіх ресурсів Америки, звертає увагу, що не починати щось нерозважне і з переполохом. З цього можна прийти до заключення, що на переведення постійної мобілізації в Америці чи в інших країнах, є ще доволі часу. Це теж посередня відповідь на питання, коли почнеться війна. Цю справу обговорює британський генерал сер Гіффорд Мартелі, який поїхав на чолі урядової британської військової місії до Москви в 1943 р. і там перебув аж до покінчення своєї служби в 1944 р. Він є автором багатьох військових книжок і писав багато про стратегічні проблеми Росії.

Негайно після появи оповістки про вибух атомової сили в Совєтах, ген. Мартелі, на запити американського журналіста, подав такі інформації:

Росія здавна находиться в ослабленім положенні, а тепер вона ще більше зраджує свою слабість. Про те, що Росія має досвідну атомову бомбу, нема сумніву. Одначе ледви чи вона зможе виробити більше ніж кілька таких бомб упродовж кількох найближчих років. Та це не перешкоджає деяким Західним державам перецінювати Совєтів під тим оглядом. Нема виглядів, щоб Росія могла обєднатися з Німеччиною. Це виявилося підчас залізничого страйку в Берліні. Тоді росіяни забрали до себе деяких німців, яких їм удалося підкупити, наказали їм іти на вулицю й замітати сміття. Коли це побачили німецькі залізничники, вхопили за молотки і якстій їх прогнали. Серед того не обійшлося без нещасливих жертв. Ненависть — найзавзятіша ненависть — панує між німцями і такими німцями, яких росіяни підкупили й затягнули до своєї служби. Коли йдеться про те, щоб дати німцям нашу зброю для оборони Заходу, то це небезпечна справа і тут треба бути обережним. Зате порадним було б, щоб Захід обєднався й унеможливив Росії бути дальше такою загрозою, якою вона є під теперішній час.

Англія зробила помилку в тому, що не створила першокласної правильної армії, а тільки створила краєву гвардію. Якщо йдеться про оборону Західних держав, то Англія доволі швидко справилася з підготовою повітряних і морських сил. Побоювання, щоб Росія могла піти стріляною війною проти Заходу впродовж найближчих років, має дуже малу підставу. Зате не дописуємо в тому, що не розбудовуємо сил, потрібних для підтримки нашої політики холодної війни, щоб допомогти народам поза Залізною Заслоною звільнитися з ярма.

Переходячи до можливости стріляної війни, треба ствердити, що російська армія в теперішньому стані не готова до війни. Силу повітряної совєтської армії останніми часами перецінено. Комунікаційні засоби в Росії дуже лихі. Над поправою усіх своїх недомагань росіяни працюють дуже завзято і вони надіються, що будуть мати, доволі бомб проти нас тоді, коли виступлять проти нас. Одначе вони не можуть бути готові, скорше як десь в 1954 році.

На запит кореспондента, чому підготова сухопутної армії в Західних країнах іде швидше ніж підготова повітряних і морських сил, генерал сказав, що ми можемо робити ще водночас і треба буде зробити так, щоб бути готовим на всі заставки. Та найперше нам треба мати цілу низку першокласних дивізій, або вояків, з яких можна б створити правильні воєнні дивізії — деякі з британців, інші з американців, а ще інші з інших Західних країн — разом яких 20 дивізій.

На запит, чи Західні країни причиняються до розбудження страху серед населення Совєтів, генерал на основі розмов з селянами в різних країнах, як Україна, Біла Русь та на території Архангельська, твердить, що селяни не хочуть війни; єдине їх бажання: управляти землю і жити в мирі. Одначе комуністи кажуть своїм людям, що капіталісти прийдуть на їхню землю. Вони пригадують, що навіть німці були вже 50 миль від Москви в останній війні, та що тепер те саме зроблять американці й англійці.

На згадку про закінчення Совєтами блокади Берліну генерал сказав, що це сталося тому, що Совєтам недоставало комунікацій для постачання засобів до заспокоєння своїх потреб. Вони не мали нераз цілком необхідних матеріялів, яких вони потребували у Східній Німеччині і це, а не страх перед американсько-англійською силою, спонукав їх відкликати блокаду.

Повищі думки це погляди фахового британця на можливість війни, виявлені негайно після оповістки про вибух атомової сили в Совєтах.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.

І. Кедрин.

Перед процесом Еріха Коха, ката України

Коли ім'я Катерини II. стало наче символом протиукраїнської ворожости царської Росії (таксамо, як ім'я Мурав'йова для поляків), то ім'я Еріха Коха стало для українців символом німецького варварства та ще й бездонної глупоти. Американські українці просто не всилі уявити собі, як жахливо може проявитись в людині звір, і то не десь у суспільних низах у минулих сторіччях, а в сорокових роках 20 століття, у політичному режимі народу, що славиться і великими філософами й музиками й таким генієм, як Гете.

Еріх Кох ледви чи взагалі знав щонебудь про німецьку філософію, музику чи літературу, бо належав до пів-грамотної політичної верхівки „Фюрера". Стельмах із Кенігсбергу став некоронованим володарем України тільки завдяки тому, що займав у партійній гітлерівській еврархії ступінь „гавляйтера" (губернатора чи воєводи) і — нічого не знав про Україну. Це факт, а не жарт. Кажуть, що Гітлер зумисне призначив своїми намісниками до окупованих країн таких людців, які до того часу не мали найменшого стику з даною країною і даним народом: це мовляв, гарантія, що такий правитель буде „не-упереджений"! Еріх дійсно not'одився в Україні, як у країні, де перед його приходом тільки вовки й медведі проходжувались і де щойно він, стельмах із Кенігсбергу, мав заводити „правдиву культуру". Першим же його ділом, що зробив в Україні, було поведення окремої залізничної лінії до „свого" Кенігсбергу, столиці Пруссії, звідкіль поплила в Україну повітня „культура".

Процес проти Еріха Коха, який в найближчому часі розпічнеться в англійській зоні Німеччини, розкриє чимало тайн, невідомих досі звичайним смертникам. Нам напр. так і досі невідомо, яке було розмежування компетенцій поміж „Ост-Міністеріюм" та „Райхскомісаріят-ом Украіне". На чолі того „Східнього Міністерства", створеного після того, як німецькі армії посунулись вглиб України, Гітлер поставив Альфреда Розенберга, що мав опінію „ідеолога" гітлеризму та якого книжку „Міт нової Европи" гітлерівці залюбки називали одним духом поруч із „Майн Кампф-ом" Гітлера. Розенберг був ніби „спецом" від східних справ. Між Розенбергом і Кохом був ніби постійний антагонізм, Бо Кох буцім то випрошував собі щоб Берлін тицяв йому носа в Рівне. Наскільки це правда — цього, як сказано вже, ми не знали і не знаємо, таксамо, як до легенд покищо треба зарахувати твердження, наче би голов. командування армії („Вермахт") противилося політиці Коха й Гестапо в Україні та наче би саме той конфлікт довкола політики в Україні став головною причиною димісії головнокомандуючого маршала Бравхіча і шефа нім. гол. штабу Зайдлера. Бравхіч і Зайдлер по нинішній день живі і — здається — на волі; Розенберг, один із найбільших злочинців гітлерівських часів, згинув, присуджений на смерть у першому нюрнберському процесі; Еріха Коха судитимуть щойно тепер.

Українські часописи в Европі взивають українських емігрантів, щоб вони надсилали відомі їм фактичні дані про правління Коха, щоб процес орудував якнайбільшим матеріялом. Деякі часописи підняли теж питання, що процес Коха повинен бути не тільки судом над звірствами німецькими в Україні, але й совєтськими, бо методика правління обох тих режимів: гітлерівського й сталінського, виявляють надзвичайну схожість. Совєти, як відомо, домагалися від англійців, щоб вони видали їм Еріха Коха, що його хотіли судити у себе, в Києві чи тому ж Рівному. Англійці не погодилися на це і це їхне рішення треба записати на рахунок їхньої політичної мудрости. Домагання, щоб підчас процесу проти Еріха Коха розглянути теж московські знущання в Україні, аж надто зрозуміле, коли пригадаємо страхітливу находку, що її зробили німці під Вінницею: тисячі трупів колишніх нещасних в'язнів совєтських тюрем у Винниці та всьому Поділлі. Це подібна історія до Катинської і було б насправді глумом і з людського розуму, щоб знову повторилась трагі-фарса з першого Нюрнберського процесу, коли масове вбивство польських старшин, які у вересні 1939 року добровільно пішли в совєтський полон (поляки на фронті вірили тоді ще, що совєтська армія йде Польщі на поміч), совєтський прокуратор — при мовчазній згоді західних аліянтів — приписував німцям, вбивство, що його понад усякий сумнів доконали большевики.

Процес Еріха Коха виявить теж усіх прибічників і помічників Еріха Коха, на котрих сам Кох буде напевне скидати всю вину, щоб зменшити власну відповідальність. Так було бодай на Нюрнберському суді над Франком, некоронованим володарем Польщі.

У чому полягала політична система в Україні за панування Еріха Коха? Вона спиралась, як на основному фундаменті, на теоретичному засновку, що у країні це „нарід нижчої породи", отже не повновартна нація, а збірнота підлюдей („унтерменшів"), які ще не доросли до над-менших („ібергменшів"), що ними є тільки германи. Ця загальна теорія із Гітлерівського „Майн Кампф-у" про поділ рас, народів і людей на дві категорії, перейнята у звульгаризованій формі від філософа Ніцше (який помер у божевіллі,— документуючи цим вартість своїх теорій), у практиці в Україні виглядала так, що найменші аспірації української політичної чи культурної окремішности були в очах німецького правління противнімецьким замахом, що його топлено у річках крови. Як тільки українська інтелігенція й свідомі селяни, які спершу надіялись, що німці допоможуть визволитись з московсько-большевицького ярма, зачали виразно, потім обережніше, але теж недвозначно виявляти своє обличчя, — німці почали фізично винищувати, масово розстрілювати, як українську інтелігенцію, так і свідомих селян, як „небезпечний елемент". Основна лінія німецького правління, що українців можна вживати тільки до найнижчих функцій і чорної роботи та ніяк не можна доручати їм будьякої відповідальнішої праці чи стійки в адміністраційному або господарському апараті в Україні, цей „принцип" німецького правління довів у практиці до того, що Україну залила хвиля десяток тисяч німців і німок „третього гарнітуру", які обсіли, наче сарана, всі становища по містах, містечках і селах, поводючись у них гірше татар із 13 століття. Вся Україна вкрилася кацетами (концентраційними таборами) при кожному місті й містечку, де масово гинули невинні люди, які так само не знали, защо гинуть, як ті українські інтелігенти, що їх масово розстрілювали большевики напр. після того, як Кірова вбив у Ленінграді московський комсомолець. Большевицький аргумент: „в порядке красного террора" (за правилом червоного терору) — знайшов німецьку парафразу: „ім Зінне дер дойтшен Штаатсінтерессен дігкайт" (в розумінні німецької державної конечности). Ця німецька „державна конечність" довела до того, що ті самі українські патріоти, які ще кілька місяців тому сподівалися від німців рятунку, почали творити партизанські відділи, що ними швидко вкрилася вся Україна, а українці в червоноармійських уніформах заціпили зуби й хоробро били німців, тямлючи, що їхні брати, які недавно масово піддавались німцям у боях під Уманем, Каневом і Києвом, помірали в німецькому полоні від голоду й холоду, трактовані гірше худоби.

І тому саме Еріх Кох це символ не тільки пруського дикунства, але й пруської обмежености. І не дурно великий французький державний діяч-дипломат, противник Наполеона, Талейран, сказав в одній політичній дебаті: „Це гірше від злочину, бо це глупота". Український селянин висловлює цю саму правду простіше: „Кого Господь хоче покарати, тому розум відбирає". За злочин і глупоту Еріхів Кохів карається ввесь німецький нарід, а сам Кох стоїть напередодні своєї кари. Проте усе це ніколи не вирівняє і не змаже німецького історичного злочину і німецької злочинної глупоти, що так боляче далися в знаки цілій Україні.

Юрій Липа.

КІННОТЧИК

5)

Дорогою йде: бачить люде з села ведуть когось. Ведуть, він шарпається, а потім вирвався і біжить.

Підходить Недайхата: аж то селяне своїм судом судили такого, що то брата вбив за гроші, ділючись. Тепер постановили його смертю скарати, живим у землю закопати, — а він вирвався. Вельми лихий чоловік, рідна жінка його видала.

Як не вбєш — вернеться і все село з димом пустить. От і теper відбіг трохи, грозить, лається погано.

Бачить Недайхата, — двоє й рушниці мають.

— А виж, — каже, — чого не стріляєте?

Ті — тиць-миць.

— Дак, — кажуть, — ми б і стріляли, та хибаж його влучиш: відбіг далеченько.

Може не вміють, а може й бояться.

— Я вам поможу, — каже запорожець.

Взяв рушницю, націлився раз, другий — і лежить той, що брата вбив.

— Щож, — каже, — поховайте його. Уже не встане.

А самому жаль рушницю з рук випустити: притискає до серця. Його люде обступили — говорять. Од слова до слова: один про молоду картоплю, другий, то вже про Україну — видно, добре село, свідоме. Росказав про себе запорожець.

Од слова до слова, — найшлося трохи хлопців, зброї, трохи коней.

І вирушив із ними сотник.

По дорозі ще зібрав трохи, так десятків чотири їх і веде.

Камянець оминули, на Ушицю йшли, коло самого Збруча — пригода. Оринів минули, на пагорб вихили — стоять кінно, дивляться.

Бо там у Збручі — річці з галицького берега купаються люде, перуть, коні плавають. Воно що правда холоднувато, але видно вошва їм дожерла до живого мяса.

А з Оринева вийшли піхотинці большовицькі, постріляють у них. Все тільки: тором та тором.

Ті слухають, купаються, — аж, видно, надокучила їм та стріляннина. Гайда — на коней і на цей бік Збруча.

Переплили. Летять голі, як диволи. Без сідел, рушниці на шиї завішені, шаблі в зубах.

Приглядається Недайхата, — і підборіддя тре і цмокає з думок.

— Е, — тільки каже та — е!

А тоді голі з чубами, як узялись до большевицької застави — то дивись: уже трох на землі лежить а всі інші розбіглися.

А — Недайхата:

— Та тож, — каже, — лиса кобилка хорунжого Тарана!

І — як несамовий:

— Хлопці, каже, — за мною! — летить назустріч голим.

— Хлопці, хлопці, братіки! — гукає до них так, мовби серце з грудей виривав і жбурляв поперед себе.

— Хлопці, — кричить як не свій, — голубята!

А ті стоять голі, мокрі, ще не всі висохли.

— Грицько, — летить до першого Недайхата і цілує, і обіймає, з рук не хоче випускати.

Той теж хвилюється, потім і каже: — Ну, ну, — буде тобі од старого. Як довідався, що ти в „Уніоні" зостався, — то три години страшно проклинав. Спочатку тебе, а потім — циганів.

Іде Недайхата вже спокійний, тільки з усіма цілується. Підіхали до гори убрання (там вартовий стояв) — так він і вартового поцілував.

Приходить до полковника, той, як сич, дивиться. А він — нічого, рапортує:

— Пане полковнику, дігнав частину. Зо мною охотників стільки-то. Зголошую своє прибуття.

— Прибуття? каже полковник. І почав, — з півгодини говорив, Недайхата тільки покашлював.

— Но, — каже полковник, — а тепер на три/ тижні під арешт, посидите на хлібі й воді за неявку на трівогу і легковаження наказів начальника.

Потім уже лагіднішим голосом:

— А ваші ворониі коники, памятаєте, з вашої сотні — усі до одного прокляті цигани забрали.

Стукнув Недайхата закаблуками, віддав шаблю, револьвер, іде на кінець села до хати, під арешт.

Хата на вигоні, а з хати — баритон:

„Владико неба і землі,

Взиваюче к Тобі з мольбою"...

Гульк, аж там сидить Григорій.

— Ти ж чого? — дивується сотник.

— Та я тільки купатись і вийшов. Я вже тут другий тиждень сиджу. Приїхав до нас на обід інспектор кавалерії, галичанин, а я йому для штуки перемалював коня. Власного коня не пізнав. Гвалт був, думали, що вкрадено йому конину. А щож там у тебе було?

— Що було? Каже Недайхата. Відомо: згубив частину, а потім доганяв. Чи ти тут карти маєш? — питається, — то заграймо; дарма ж не сидітимемо.

Кінець.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ПРЕСА — ЦЕ ДЗЕРКАЛО НАРОДУ! ПОДБАЙТЕ, ЩОБИ ЦЕ ДЗЕРКАЛО БУЛО ВЕЛИКЕ І МОГУТНЄ, ЯК ВЕЛИКА І МОГУТНЯ Є УКРАЇНСЬКА СПРАВА! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО СВОЮ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ І СВОЮ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

Перший Академічний Рік

В ІНСТИТУТІ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Довідуємось, що систематичне навчання в Інституті Заочного Навчання при Українськім Вільнім Університеті для студентів, що перебувають в ЗДА, починається 15 жовтня ц. р. Студентам, що вже виконали вписові формальності, вже розіслано перші лекційні зшитки.

Зовнішньо роблять вони гарне враження, технічне виконання добре. Рецензії українських часописів, що виходять в Европі, підкреслюють їх внутрішню цінність. Для інформації подаємо кілька уривків з довшої рецензії, поміщеної в „Християнському Голосі", що виходить у Мюнхені.

„В центрі стоїть курс пропедевтики філософії (проф. д-р О. Кульчицького), а це з того погляду, що автор ставить собі як завдання побіч з'ясування найважніших філософічних поглядів, полегшити студентові кристалізацію свого світогляду і своєї особовости. Таким чином курс пропедевтики філософії матиме не тільки наукове, але теж важливе виховне значення. Засновки, на яких автор будує свій виклад, наскрізь ідеалістичні. Слід зазначити, що автор немало працював над ясністю і приступністю викладу, що є вельми важливе, якщо зважити, що скрипт призначений не лише для студентів філософії, але теж для студентів інших факультетів. З поданого пляну дальших лекцій звертає на себе увагу заповіджене розроблення питання психічного типу українця і проблема української людини, якою вона за своєю психікою є і якою вона може і повинна бути, якщо мають бути здійснені завдання української духовости між силами Заходу і Сходу.

„Проблему окциденталізму України порушує курс проф. д-р І. Мірчука (Історія української культури). Автор в осібнім розділі вказує на ті численні духові зв'язки України з Заходом, які рішають про наше місце в сім'ї европейських народів. Проф. Мірчук насвітлив теж актуальну проблему сучасної духової кризи, переводючи чітку границю між двома різними, хоч не рідко утотожнюваними, поняттями цивілізації і культури. Деякі місця скрипту мають виразну полемічну нотку, зумовлену нашою дійсністю (критика слабого традиціоналізму українського народу)".

З-поміж загально-освітніх, неукраїнських предметів рецензент окремо підкреслює вагу курсів професорів Окіншевича і Васильєва. (Вступ до науки про право і державу та Вступ до економічних наук). В цих курсах також відведено багато місця проблемам українського права і господарства. Окремий розділ трактуватиме питання про Україну в системі комуністичного господарства советської держави.

Великою актуальністю — пише резенцент — визначається курс проф. д-р В. Кубійовича (Географія України). Проф. Кубійович вносить у виклад геополітичний аспект, аналізує історичні наслідки межового положення України і розглядає нашу долю з погляду географа. Актуальна і важлива є теж проблема еволюції наших етнографічних границь в роках 1939-1945. З нею тісно в'яжеться проблема земель, з яких виселено українців. Це питання порушується у нас в науковому курсі вперше, хоч йому вже багато місця присвятила публіцистика.

Вкінці зазначує рецензент, що два осередні українознавчі курси: — літератури (в опрацюванні проф. В. Петрова) і мовознавства (в опрацюванні проф. Ю. Шереха) „приносять багато оригінального і нового матеріялу". Особливою цінністю викладу проф. Петрова — є блискучі характеристики подиноких діб українського письменника і джерельний історичний огляд українського літературознавства 19-20 сторіч. — В курсі української мови проф. Шереха виразно відбилися літературознавчі зацікавлення цього вченого. Завдяки цьому виклад норм мови став одночасно введенням до аналізи літературних явищ. З цього подвійна користь. Курс не є сухий, ні схематичний, але дозволяє вивчати мовні процеси на живому літературному матеріялі. По-друге: — в студента викликається зацікавлення до аналізи літературних явищ і до читання творів українських клясиків і сучасних письменників. Ця засада переведена послідовно не тільки у викладі, але теж у вдатнім підборі матеріялу для вправ.

Рецензія кінчається такими загальними висновками: — „Ця коротка характеристика першого випуску лекційних зшитків Інституту Заочного Навчання є доказом високого рівня курсів, їх оригінального підходу, приступного викладу, актуальности і свіжости. Це тільки підкреслює важливість почину і каже надіятися, що наша розкинена молодь скористає з можливости студій і не пориватиме зв'язків зі своєю рідною високою школою. Це заввага в першу чергу до тих, які вже студіювали і які мусіли перервати студії з причини виїзду. Але студіювати можуть і ті, які досі не мали змоги почати студій. Передбачається навіть можливість записатися (на спеціяльних умовах) тим, які не закінчили середньої освіти. Курси надаються прекрасно для тих, які студіювали на чужих університетах, як доповнення їх знань в ділянці українознавства. Рівень курсів поставлений так, що вони зацікавлять теж нашу інтеліґенцію, яка схоче відсвіжити своє знання.

І ще одне треба відзначити: всю цю величезну роботу пророблено без збірок, пожертв, допомог громадянства. Найважнішою допомогою для Інституту буде масовий наплив студенства; але це не допомога, це життєвий інтерес нашої молоді, яка далеко від рідних земель не може втрачати дорогого часу, але мусить готовитися до праці для України і на Україні... Цю підготову дає передовсім знання, яке молодь має оце змогу здобути на своїй високій школі.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Українка номінована на радну міста.

Вибори в місті Дітройт завжди являються дивним явищем, бо тут конкурують між собою різні групи за кращі становища. Тому кожна з цих груп приймає живу участь в

Маруся Е. Бек

політичних кампаніях чи то працюючи в користь якогось кандидата, чи поборюючи його. Катаклізми тут часті та гострі, чому сприяють всякі екстреми, які часто можна подибати в таких індустріяльних містах як Дітройт. Хто з кандидатів вийде ціло з такої боротьби, то мусів мати за вобою або могучу пресу та індустріялістів, або велику суму гроша. Буває ще й третя евентуальність, дуже рідка, коли безмежна популярність кандидата змітає всякі перешкоди з шляху, що веде до перемоги. До цієї третьої групи можна зачислити Марусю Е. Бек, що була номінована дня 13. вересня на радну міста Дітройт.

На бальоті було 105 кандидатів та кандидаток на радних міста Дітройт, з котрих 18 одержало номінацію. Українська кандидатка, одержавши 91,000 голосів, осягнула 8-ме місце, що вважається неабияким здобутком в цьому місті, коли взяти під увагу, що вона не мала за собою жадної політичної машини та оперувала дуже скромними фондами. Одначе велика популярність української кандидатки між політичними чинниками, між робітництвом, між національними меншостями доконали цього, чого не в силі були доконати деякі кандидати, піддержувані навіть пресою та фабрикантами.

Та хоч до остаточного успіху здається недалеко, бо 8-ма позиція ніби забезпечує вибір української кандидатки в остаточних виборах 9-тьох кандидатів на радних, всетаки до повного успіху далеко. Бо конкуренти кинуть великі суми гроша на пропаганду за собою, а преса не піддержить незалежних кандидатів. Тому легко можна зісунутись поніще 9-тої позиції та програти. Але, коли українське громадянство зрозуміє вагу хвилі та зуміє використати її вповні, кидаючи всі свої сили в піддержку української кандидатки, так немає сумніву, що при помочі прихильних елементів в нашому місті повний успіх української кандидатки, Марусі Е. Бек, буде забезпечений в остаточних виборах, дня 8-го листопада.

Осип Заплатинський.

ПІТСБУРҐ, ПА.

День Американсько - Української Молоді Західної Пенсилвенії.

Дня 14 серпня ц. р. Американсько - Українська Молодь Західної Пенсилвенії відбула свої зчерги другі роковини — влаштовуючи „День Української Молоді" у Вест Вю Парку в Пітсбургу.

На програму дня зложились хорові пісні, соля, національні танки, промови і виставка українського мистецтва (вишивки і різьби). Завершенням програми була вистава першої дії з опери Артемовського-Гулака „Запорожець за Дунаєм".

Чудова погода. Сонце не жаліє своїх гарячих проминів і щедро обдаровує тих, що заняли місця на окремій площі.

Година 2.30 з полудня. Свято отвирає голова Товариства „Американсько - Української Молоді" скромний, але невсипущий народній працівник, п. Дмитро Старощак, вітаючи присутних.

На сцену виходить хор. Серце радіє на вид імпозантного мішаного хору в національних строях. Несуться перші звуки американського гимну. Потім виходить молодий, рухливий дирігент хору п. Осип Лупань, і несеться могуча пісня: „Зазвенімо разом браття". Це американсько - українська молодь своїми дужими молодечими грудьми виявляє, що в нас „за правду, силу й волю, кожний з нас у бій готов". Слідує пісня „Човник хитається", а за нею „Сусідка". Десь укрита орхестра тне нашого „Гопака", а на сцену вбігає як вітер п. Павло Крицький, молодий смаглявий наш „леґінь" виводячи по мистецьки цей танок. Публика захоплюється і в акції танку нагороджують молодого виконавця тричі бравурними оплесками.

Знова виходить хор, тимразом сам жіночий. Несеться одна за одною журлива мелянхолійна дівоча пісонька. Наші дівчата тут вже роджені, наче на рідних землях. Публика за це не жалує гучних оплесків.

Святочну промову виголошує прибувший зо скитальщини учитель українських народних шкіл, п. Іван Коритко. У своїй ядерній, наскрізь високо-патріотичній промові, бесідник переносить нас на теперішні руїни нашої обездоленої України, згадуючи зокрема нашу молодь в рядах Лицарів УПА, як і ту, що тут на вільній американській землі памятає за трагічне положення України, що так високо цінить українську пісню, теж сильну українську зброю.

Лунають перші акорди увертури до „Запоріжця" публика насолоджується красою і багатством гармонії нашої музики. За сценою чути хорову пісню „Ой збірайтесь". Виходить „Оксана" (пані Іванна з Мицаків-Старощак) і чарівним своїм голосом та з тонким чуттям співає „Місяцю ясний" і „Прилинь". Музика грає бадьорий вступ до виходу „Карася" (пан Шкурат — барітон Оперного Театру в Києві, а на скитальщині в Зальцбурзі). На вид бравого козарлюги на лицях публики малюється радість, вдовілля, а в декого з радості сльози. В ролі „Одарки" публика мала в перше нагоду почути паню Бутовську, оперову співачку в Одесі, Києві та в Зальцбургу.

Пані Бутовська і пан Шкурат, це наші гордощі на терені Пітсбурщини. Мистецьке керівництво спичивало в руках досвідченого директора Оперного Театру в Одесі, Києві, а на скитальщині в Зальцбурзі, п. Бутовського. Музична частина була в руках досвідченої нашої піяністки, яка вложила в це свою душу, є нею п-нна Дарця Баган, за що належиться її окреме признання.

Орхестра, ах та орхестра! Грає козака, але так, що чоловік не може всидіти на місці. На сцені п-нна Оля Боївка, яка нічим не уступає свойому суперникові, п-нові Павлові Крицькому.

Пані Оля Боївка і п. Павло Крицький творили б симпатичну українську балетну пару, бо мають усі дані на це.

Балетний квартет „Гречаники" і „Запорожський Герц" (у виконанні: О. Боївка, Д. Андрейчин, А. Павлиш, М. Марків, Я. Тимцьо, А. Шот, А. Гойсан, В. Двораківський і П. Крицький) були наче цілющим застриком для публики, що вся заворушилась.

На закінчення хор відспівав ще три пісні як: „Гей на городі", „Птичний хор" та „Засяло сонце золоте". Національним гимном закінчено офіційну частину свята.

Ще належить з приємністю підкреслити немалий вклад праці Американсько-Української Молоді і її Проводу у виведенні так симпатичної програми. Похвальним явищем треба вважати окремий павільон з українськими вишивками та різьбою, якими не могли налюбуватись теж і американці, доказом чого масові фотографічні зняття з цеї виставки. За це хай буде признання для пань, які доложили свойого труду у влаштуванні цеї виставки, як рівнож для тих, які послужили радо своїми експонатами.

Володимир Павлович.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 3.

Відділ:	Жертва:
Богдан Гойсан	$ 3.00
Максим Петручок	3.00
Михайло Смолик	3.00
Іван Гавриленковський	2.00
Данилюк Петро	2.00
Пасічник Гриць	2.00
Julia Pedaney	2.00
о. С. Мусійчук	2.00
Микола Завгородний	2.00
Ілярій Чучман	2.00
Микола Кішеня	2.00
Мих. Чарнецький, передпл.	1.25
Стефан Ничипоренко	1.00
Пальховський Семен С.	1.00
Петро Стеценко	1.00
Іван Мадай, передплатник	1.00
1 Іван Чичила	3.00
8 Lena Proch (Проць)	10.00
18 Michael Happy	2.00
23 John Wozniak	2.00
31 Mary Wylota	2.00
35 Іван Цегелик	2.00
45 Philip Mamczur	2.00
45 Іван Гринчишин	1.00
51 Микола Бобик	2.00
55 Олекса Дземюк	2.00
55 Микола Кушнір	2.00
57 Йосиф Дзямба	5.00
63 Machowsky Andrew	2.00
64 Сергій Віярський	2.00
67 Анна Зборівська	2.00
70 Антін Онисик	2.00
73 Michael Manczak	2.00
83 Роман Карбівник	5.00
83 Анна Ганас	1.00
85 Володимир Шипула	5.00
89 Василь Павлюк	1.00
118 Гнат Волошин	4.00
122 Теодор Гнатуш	2.00
128 Теодор Федусь	2.00
130 Йосиф Мулярчук	2.00
133 Nicholas Brunka	2.00
145 Григорій Сенків	2.00
146 Павло Галишин	2.00
163 Петро Пашковський	3.00
194 Лев Гречаник	2.00
200 Василь Воргуль	2.00
203 Михайло Тишовницький	5.00
204 Микола Януш	2.00
206 Йосиф Марцінюк	2.00
206 Гнат Тепер	2.00
219 Микола Боднар	2.00
223 Петро Дрозд	2.00
239 Іван Ланик	2.00
242 Михайло Попович	2.00
247 Заячківський Петро	2.00
254 Андрій Савка	2.00
256 Николай Худяк	3.00
275 Григорій Лазар	2.00
277 Leo. Kowal	2.00
277 Николай Лата	2.00
298 Ілія Гупало	3.00
361 Олександер Кузишин	2.00
361 Микола Гладкий	2.00
361 Ушитко Іван	1.00
375 Іван Литвин	2.00
397 Mary Matulis	2.00

ОСТАННІЙ ЗАКЛИК

УВАГА! МЕТРОПОЛІТАЛЬНА ОКРУГА НЮ ЙОРКУ!

Перший раз старанням Молоді Українського Народного Союзу та при допомозі старшого членства Союзових Відділів Метрополітальної Округи Ню Йорку

— влаштовується велике —

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З НАГОДИ 55-РІЧЧЯ ЙОГО ІСНУВАННЯ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ 1949

(SATURDAY, OCTOBER 15, 1949)

В ГОТЕЛЮ ЕДІСОН при 47-мій Вулиці і Бродвею.

HOTEL EDISON, 47th Street & Broadway, New York, N. Y.

Рано в цьому дні, в год. 9. рано, відправляться з цеї нагоди СЛУЖБИ БОЖІ в укр. катол. церкві св. Юра і в укр. правосл. церкві св. Володимира. В годині 1. пополудні відбудеться в авдиторії св. Юра при 217-19 E. 6th St., сесія Союзової Молоді Митрополитної Округи Ню Йорку, на якій будуть обговорені проблеми цеї молоді у зв'язку з будучністю УНСоюзу. Промовляти будуть: ГРИГОРІЙ ГЕРМАН, діючий предсідник УНС.; ДМИТРО ГАЛИЧИН, гол. секретар УНС.; СТЕПАН ШУМЕЙКО, редактор „Юкрейнієн Вікли"; дальше знані провідники молоді: СТЕПАН ЯРЕМА, ОСИП ЛИСОГІР, ВАСИЛЬ ШУСТ і ВОЛОДИМИР ШИПКА. У вечорі в прийомній залі готелю Едісон відбудеться СПІЛЬНИЙ ОБІД, получений з АРТИСТИЧНОЮ ПРОГРАМОЮ: СПІВАМИ, НАРОДНИМИ ТАНЦЯМИ ТА ІНШИМИ АТРАКЦІЯМИ. Промовлятиме: д-р Л. МИШУГА, редактор „Свободи". Провідник програми: адв. МИХАЙЛО ПІЗНАК. — На закінчення імпрези відбудеться

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

на якому гратимуть оркестри ВАЛІ СТЕКА І МІЛТОНА ОЛЕКСИНА.

Союзовці! Це буде перша в нас того роду імпреза, влаштована Союзовою Молоддю! Замовляйте білети вступу для себе і для своїх родин вже тепер! До участи в імпрезі зокрема запрошується нових імігрантів. Тут матимемо можність поділитися своїми враженнями і своїми думками та краще себе взаємно пізнати. — Білети на бенкет і забаву, в ціні $7.00, а лише на забаву в ціні $2.00, від особи можна вже замовляти в секретаря Комітету Союзової Молоді: William Nastyn, 115 St. Mark's Place, New York 3, N. Y., або в головного радного УНСоюзу: Peter Kuchma, 95 East 7th St., New York City. Tel. GRamercy 7-1054, як також у „Нашому Базарі" П. Задорецького.

ПОЗІР! — ЛУДЛОВ І ОКОЛИЦЯ!

ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ: 52, 199, 207 і 253 З ГОЛІОК, АМГЕРСТ, САВТ ДІРФІЛД І ЛУДЛОВ, МАСС.

—: влаштовують :—

СВЯТО 55-РІЧЧЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, 16. ЖОВТНЯ 1949

(SUNDAY, OCTOBER 16, 1949)

В ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ НА LACLAND STREET, LUDLOW, MASS.

В 10. годині рано буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в українській катол. церкві, і ПАНАХИДА за померших членів У.Н.С. По відправі СПІЛЬНИЙ ОБІД.

Вп. члени і дооколичні громадяни! Подібних свят в нашій околиці мало. Тому пошануймо Батька Союзу численною приявністю. Запрошуємо всіх наших громадян українського роду на це свято, на якому згадаємо наше минуле й наберемо нової сили до нової ідейної праці. На нашім ювілейнім святі виголосить святочний реферат д-р Л. Мишуга, редактор „Свободи". Святом буде проводити недавній український скиталець, д-р В. Оренчук, що розповість нам про те, як терпить наш нарід у московсько-большевицькій неволі. Чистий дохід зі свята призначений на переселенчу акцію, щоб допомогти спровадити до Америки якнайбільше українських скитальців. Буде теж гарна концертова програма.

ЗА ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ СВЯТА: Ілія Вавришин, секр.

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ в кольоровій окладинці

Сторін 100. Ціна 35 ц.

Замовлення слати до:

"SVOBODA" P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

(Політичне платне огол.)

(Політичне платне огол.)

НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ ДО ГОЛОСУВАННЯ НА

John Foster DULLES

НА СЕНАТОРА З. Д. ЗІ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК

ДНІ РЕЄСТРАЦІЇ: ЖОВТЕНЬ 10, 11, 12, 13, 14 від 5:30 пополуд. до 10. ввечір і ЖОВТЕНЬ 15 від 7. рано до 10:30 ввечір.

Українська Секція Загально-Американського Комітету для вибору John Foster Dulles сенатором.

(Читайте його біографію на 4. сторінці „Свободи").

ЛІКАР-ЧАРІВНИК

(Допис із Німеччини).

Вибори до парляменту в Західній Німеччині та проголошення нової держави з тимчасовою столицею в Бонні — всі ці політичні події не захопили в такій мірі німців як голосна реклама за Ґренінґа і виступи його неприхильників проти цього лікаря-чудотворця. Хто такий Ґренінґ?

Бруно Ґренінґ не має лікарської освіти, його загальна освіта теж дуже мала. Його колишня професія була: слуга в готелі і подавач (вейтер) у ресторані. Однак у цьому чоловіці виявилася велика сугестивна сила: Ґренінґ може викликати у недужих людей віру в їх виздоровлення, і хворі дійсно приходять до здоров'я. „Віра твоя спасе тебе" — написано в Євангелії.

До лікаря-чудотворця Ґренінга повалили масами хворі люди з усіх кінців Німеччини. Ґренінґ не бере грошей за лікування. Його приятелі друкують книжки про Ґренінґа, про його силу лікувати всякі недуги, й ці книжки продаються масово і дають добрий дохід лікареві.

За Ґренінґа розпочався спір: чи можна йому дозволити лікувати людей? Чи не буде від того шкоди? Німецькі уряди розв'язують це питання в різних провінціях неоднаково. На протести деяких лікарів, що вимагали заборони лікарської практики для Ґренінґа взагалі, дана відповідь від численних пацієнтів і ствердженo, що Ґренінґ вилікував немало паралізованих, сліпих, людей з порушеними нервами і т. і. Тому Ґренінґові дав, на приклад, баварський уряд право лікарської практики.

Але тут Ґренінґ переступив границі своїх сил і можливостей. Він уявив собі, що може лікувати не тільки хвороби, зв'язані з порушенням нервової системи, але всі недуги, навіть заразні або такі, що вимагають оперативного лікування. (Напр.: рак, тиф, статеві хвороби і т. і.). Ця зарозумілість „лікаря-чудотворця" Ґренінґа дуже занепокоїла людей знаючих, також його приятелів, адвоката і лікаря, що борфнили перед урядом право для Ґренінґа лікувати деякі хвороби. Тепер ці особи, лікар і адвокат — „умивають руки" і заявляють, що, коли Ґренінґ береться лікувати всі хвороби, то вони за це не відповідають, попереджають уряди і суспільність, що з цього може прийти лихо для недужих віруючих людей.

Ґренінґова слава, однак, росте. Він зробився зарозумілий і певен, що він „усе може". Там, де він приїздить, збираються тисячі недужих і днями й ночами ждуть, щоб Ґренінґ їм поміг своєю чудодійною силою. Готелі, де він спиняється, облягають хворі, жадні чуда, і Червоний Хрест мусить наспіх організувати поміч тяжко хворим, що здалека приходять і приїзджають, ждуть під голим небом, поки з'явиться „доктор Бруно", „спаситель людства".

Знавці пророкують для Ґренінґа велику компромітацію, якщо він не покине думки — лікувати всі хвороби. Люди з заразними недугами (сухоти, венеричні хвороби і т. і.) повірять, що вони словом Ґренінґа стали здорові. Вони занесуть заразу іншим. Хто за це буде відповідати?

Л. В.

Сенатор Джан Фостер Долес

В липні цього року, після резиґнації Робертта Ф. Вагнера з посту сенатора Злучених Держав зі стейту Ню Йорк, губернатор Тамас Е. Дюї іменував на його місце відомого американського діяча, Джана Фостера Долеса. Тепер Республіканська Партія проголосила Мр. Долеса своїм кандидатом на сенатора теж в найближчих виборах і тому не від речі буде познайомитись з особою сенатора дещо ближче.

Навряд чи в Злучених Державах можна б найти людину, яка присвятила б стільки часу та енергії вітальним проблемам миру та американським стосункам у світі, як це робив і робить сенатор Джан Фостер Долес. Хоча він відомий головно за його видатну службу країні і народові як спеціяліст в закордонних справах, він був не менш активний та має не менші заслуги теж у внутрішніх, головно духовних і гуманітарних справах країни. В усіх випадках сенатор Долес здійснював свою засаду, що справжній лібералізм базується головно на практичному здійснюванні релігійних вірувань.

Суспільна активність сенатора Долеса датується ще з 1907 року, коли то його прадід, Джан Вотсон Фостер, тоді державний секретар в уряді президента Бенджаміна Гаррисона, взяв його за свого секретаря на мирову конференцію в Газі, хоча сенатор Долес був тоді ще тільки 19-річним юнаком. Свій дипломатичний вишкіл він одержав в дальшому теж від інших членів родини Долесів, що з різних часах та на різних високих постах служили своїй країні і своєму народові.

Хоча сам республіканець, сенатор Долес під час каденцій двох демократичних президентів протягом останніх п'ятьох років був дорадником п'ятьох державних секретарів. В цьому часі майже не було важливішої міжнародної конференції, в якій сенатор Долес не брав би участи як один з перших американських представників. Він сам є видатним репрезентантом двопартійної американської закордонної політики.

В приватному житті сенатор Долес є правником, зокрема спеціялістом в міжнародному праві, закінчивши правничі студії на університеті Джорджа Вашинґтона. Під час першої війни він вступив до активної військової служби, досягнувши рангу майора. Після війни він брав участь в мировій конференції в Парижі. Опісля був членом Верховної Економічної Ради з Гербертом Гувером.

Сенатор Долес в останньому десятиріччі віддавав багато уваги церковним справам, як член Федеральної Ради Церков. Сам протестант, він виявив найбільше толеранції до інших віровизнань. Характерно, що син сенатора Долеса, Аверi Долес, студіює на єзуїтського священика. Як великий знавець релігійних справ і сам глибоко релігійний християнин, сенатор Долес в своїй суспільній і дипломатичній праці застосовує ті всі глибокі етично-моральні засади, що лягли в основу християнізму та намагається зацепити їх в міжнародно-політичні стосунки.

Негайно після номінації на сенатора, Джан Фостер Долес мав вплив на рішення у вітальних проблемах. Він взяв участь в дебатах на тему Атлантійського пакту та виявив його гарячим прихильником, вважаючи цей пакт за важливий інструмент в збереженні мира та припиненні совєтської аґресії. Під цим кутом проходить теж інша діяльність сенатора Долеса в цій законодавчій інституції, на члена якої він тепер знову кандидує. (огол.)

Нові іміґранти

Українці, що приїхали стараннямм ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Мюїр" до порту в Ню Йорку, дня 10-го жовтня:

Чиж Дмитро, Анна, Станислава; Дворський Микола, Емілія, Данута; Фещенка Юрій, Гаврищак Михайло, Мирослав, Марія; Годованець Петро, Ярослав, Софія; Грабко Григорій; Іванишин Василь, Катерина, Софія, Дарія; Коломієць Іван, Ольга, Губерт; Лукянчук Антін, Софія; Мандзюк Лев, Христина, Ольга; Москалюк Володимир, Євгенія; Плятош Петро, Ольга, Любомир, Фанні; Романчук Олександра, Лідія, Михайло; Саган Григорій, Анна, Григорій; Самійленко Анатолій, Пелагія, Наталія; Самуляк Степан, Катерина, Галина; Шкарупа Антоніна, Раймоті; Семеняк Лев, Анна, Євгеніє Шпак Михайло, Михайлина, Люба; Тростянський Михайло, Татяна, Маіра, Єлисавета; Угрин Теодор, Олена, Марія; Везнуй Петро, Марія, Станислав; Жук Тамара, Юрій; Баббаш Володимир, Анастазія, Софія, Романа, Зенон, Євген, Степан; Білик Яків, Марія, Орися, Богдан; Буртняк Микола; Чайка ВИасиль, Магда, Наталія, Марія; Данидко Теодор, Галина, Орест, Анна; Дяченко Омелько, Анна; Доманський Тадей, Ольга, Анна; Федак Шев, Анна, Богдан, Андрій; Ґаладза Михайло, Теодозія, Ольга, Ореста, Роман, Ірина; Ґалан Михайло, Емілія, Орися; Гаркавий Олександер, Лідія, Анатолій; Гавришко Степан, Павлина, Юлія; Гуцал Петро, Марія, Ольга, Юлія; Іваноньків Григорій, Галина, Галя, Михайло; Яреско Олександер, Марія, Іван; Ємець Яків; Костюк Петро, Ева, Іван; Куневич Іван, Стефанія, Богдан; Нехай Володимир; Зазубець Дмитро, Марія, Дмитро; Плішка Богдан; Семко Петро, Варвара, Олекса; Шуплят Петро, Анастазія, Євгенія, Остап.

Uncle Sam Says

During the years America was growing up, Grandma hid her savings in the old, cracked teapot, the tin canister, or even that old horsehair mattress. This was the hard way to save and her denials of many things to build those savings sometimes came to naught. Thieves, fire or other hazards wiped out her savings in a jiffy. Today we have the finest and surest way ever invented to build security for the future—the U. S. Savings Bonds way. This means you can put aside, every pay day, part of what you earn by signing up for the Payroll Savings Plan where you work, or, if self-employed, the Bond-a-Month Plan where you bank. Either way, you get back $4 for every $3 invested in just ten years.

U.S. Treasury Departmen

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 155, подає до відома, що місячні збори відбудуться в пятницю, 14. жовтня, в годині 7. ввечір. Просимо всіх членів прийти на згадані збори, бо буде дуже важна справа до полагодження. — За уряд: М. Чумер, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка відбудуться в неділю, 16. жовтня, в годині 12. вполудне, в салі при 2250 В. Кортез ул. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти і вирівняти свої вкладки. Також обовязком є кожного члена привести бодай одного кандидата в члени У. Н. С. — За уряд: І. Маґас, предс.; Д. Кощо, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє своїх членів, що триквартальні збори відбудуться в суботу, 15. жовтня, в церковній салі, 28 Іст 7-ма вул., точно в год. 8. ввечір. Взиваємо всіх членів прийти на час. Будуть важні справи до вирішення: звіт контролі за три квартали, справа балю і інші. — Заряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. жовтня, в годині 1. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори, а особливо нових членів-скитальців, котрі вже є членами. Секретар буде урядувати вже від години 12-тої. — С. Чорномаз, секр.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться 15. жовтня в Українськім Домі, 91 Проспект ул., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Хто не прийде на ці збори буде караний згідно зі статутом. Просимо привести своїх знайомих щоби вписали в члени У. Н. Союзу. — За уряд: Т. Михнів, предс.; М. Шипінка, кас.; Й. Шеремета, секр. 250 Проспект ул.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. жовтня, в годині 1. пополудні, в салі У. С. Дому, 4655 Мартін ул. Взиваємо всіх членів взяти участь в 55-літнім ювілею У. Н. Союзу, котрий відбудеться в неділю, 23. жовтня. Хто з членів має знайомих або дітей хай приведе на збори, або повідомить урядників, щоб вписати їх в члени У. Н. Союзу, за що дістане нагороду. — В. Братусь, предс.; В. Вілінський, кас.; В. Бартош, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 15. жовтня, в годині 7:30 ввечір, в галі У. Д. Г. Клюбу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх членів і члениць прийти на збори бо є деякі справи до полагодження. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в члени. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. — За уряд: М. Ґалан, пр.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 24. вересня 1949 р. помер у 53. році життя

МИХАЙЛО БУРКО,

член Бр. св. Василія Великого, від. 364 У. Н. Союзу в Клівленд, Огайо.

Покійний родився в селі Реклинець, пов. Жовква, Зах. Україна. До Союзу вступив 1917 р. Був вибраний кілька разів предсідником і делеґатом на конвенцію в Рачестер, був щирим жертводавцем на народні і церковні справи. Оставив у великім смутку дружину Анну, сина Стефана, дочку Ольгу Порценалюк і зятя.

Похорон при великім здвизі народу відбувся 28. вересня до укр. гр.-катол. церкви св. Апп. Петра й Павла і на укр. цвинатр при участи родини, членів і приятелів. — В. Й. П.!

Е. Білецький, секр.

По довшій недузі помер в Ню Йорку в 59. році життя, член від. 204 У. Н. Союзу,

ІВАН ПОЛЮГА,

Покійний походив зі села Ходачків, пов. Тернопіль. Полишив у смутку дружину Ксеню, двох синів, Богдана й Мирослава та доньку Ольгу.

Похорон відбувся 8. жовтня з похоронного заведення П. Яреми до укр. катол. церкви св. Юрія, при участи родини й членів відділу, котрого він був взірцевим членом. — В. Й. П.!

В. Гасій, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ПОШУКУЮ БРАТА

ФЕДЬКА ЯРЕМУ

або його дітей **ВАСИЛЯ** та інших із села Радруш, пов. Рава Руська.

ІВАН ЯРЕМА,
4940 Central, Detroit 10, Mich., U. S. A.

Українські часописі в Европі прохаю о передрук.

ПОДЯКА

Не маючи змоги в інший спосіб віддячитися — дякуємо **Вп. Катерині Турчин** з Клайтон, Міш., за спровадження нас із Німеччини, як рівнож й її дітям, зокрема **Пп. Марії й Іванові Керилюкам** із Енн Арбор і **Анні та Станиславові Янікам** із Дітройт за допомогу у перших місяцях побуту в Америці, щире прийняття у себе вдома й поміч при вишуканні нам праці й мешкання та улаштуванні на новім місці.

Євгена й д-р Роман Верес

Дрібні Оголошення

Впродовж 17 років СУРМА улаштовувала з успіхом вистави і балі. Сотки людей відвідували їх та ніколи не були заведені. Так і цього разу СУРМА ручить за найкращі враження. Уявіть, за один долярі 20 цнт. чудесний Фільм і великий баль!

ПОШУКУЄ ЗАЙНЯТТЯ.

ПОШУКУЮ ПРАЦІ в українського фармера. Знаю фармерську роботу знаменито, бо маю 20-річний досвід. Хочу доживати свій вік на фармі. Голоситись:

V. L. ФАРМЕР, c/o SVOBODA
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y
Tel. MElrose 5-6577

ПАРТИТУРИ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ

В Книгарні „Свободи" можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька	$1.25
Партитура: ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА, драма в 5 діях	.80
Партитура: ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, драма в 5 діях, М. Кропивницького	1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му..нчка), драма в 4 діях, Ванченка-писанецького	.80
Партитура: ДУШОГУБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського	60
Партитура: ПАННА ШТУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського	.60
Партитура: ВИХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської	.80
Партитура: ТАРАС БУЛЬБА, драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького	.80
Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Солодковича	1.50
Партитура: СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ, водевіл в 1 дії, Стародуба	.80
Партитура: ДОБРІ ДІТИ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Панька Клим	1.25
Партитура: ДУШОГУБИ, драма в 5 діях, І. Тогобочного	.80
Партитура: ВИХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янчука	.80
Партитура: БЕЗТАЛАННА, драма в 5 діях, К. Карого	.80
Партитура: ДЯЧИХА, комедія, в 4 діях, Сулими	.60
Партитура: МАТИ НАЙМИЧКА, драма в 5 діях, І. Тогобочного	.80
Партитура: ПО РЕВІЗІЇ, етюд в 1 дії, М. Кропивницького	.50

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.
(З Канади треба платити тільки американською валютою)

„БЕЗХАТНИЙ" НОВА КНИЖКА

Написав — О. ЛУГОВИЙ.
Повість з життя українців у Канаді в двох частинах.
Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу За. Держав в 1945 році.

800 СТОРІН ДРУКУ. ЦІНА $2.00

Замовлення слати до:
"SVOBODA"
Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

THE STORY of the UKRAINE
By
CLARENCE A. MANNING
Assistant professor of Eastern European Languages
COLUMBIA UNIVERSITY
Published by
Philosophical Library—New York
PRICE $3.75

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ УГОДОВСТВА З МОСКВОЮ

Ст. Пол, Минн., 9 жовтня. — Комісія для Міжнародних Робітничих Відносин при Американській Федерації Праці підготовила резолюцію для ухвалення на конвенції з зазивом А.Ф.П. проти „всяких спроб оживити політику угодовства з совєтським імперіялізмом в цім критичнім моменті". Комісія дала підтримку закордонній політиці президента Трумана в його чотирьох важливіших точках, одначе вийшла теж з домаганням, щоб дати допомогу Китаєві й запрестати виявляти помилки з минувшими.

Резолюція на адресу Росії зредагована в найсуворіших словах. У ній між ін. сказано: „Російська диктатура відмовилася виявити концесії або найменші компроміси тоді, як вона була найслабшою під військовим оглядом. Нема ніяких признак в житті або діянні комуністичної оліґархії, що могли б навести на здогад, що ця оліґархія стане більше миролюбива й співпрацююча тепер, коли вона має до своєго розпорядку більше руйнуючу зброю. Як у закордонних так і в домашніх справах теперішній російський уряд щораз посилює свою політику оперту радше на зоології ніж на соціології". — Опісля резолюція домагається звернути більше уваги на інші засоби Обєднаних Держав попри мілітарні, щоб послабити російські бацилі від діяння всюди, де тільки слідні признаки слабости внаслідок нужди, суспільної несправедливости або демократичної едности й ініціятиви". Комісія ще додала точку про посилення американської політики на Тихому океані, і про поширення діяльности Обєднаних Держав у користь демократичних республік в Азії.

ТАРЗАН, ч. 2194. Коротка линва.

Коли Тарзанова линва опинилася на вершку дерева, він передав її кінець Джені.

Незамічена погонею, яка зібралася довкруги тіла Спровла,...

...Джена вилетіла на верх джунглів.

Аж з безпечної кривки на високім дереві вона скинула петлю Тарзанові. Одначе линва була закоротка.